

De bron van radicalisering

*Lange versie van een stuk van Michiel Hegener
in NRC Handelsblad van 24 januari 2015*

Radicalisering is het gevolg van ongelijkheid, schrijft Alexander Pechtold in *NRC Handelsblad* van 20 januari 2015. Mmm. Dat zou prettig zijn, want de bestrijding van ongelijkheid, hoewel kostbaar en tijdrovend, is doenlijk en de recepten zijn bekend.

Helaas zijn er sterke aanwijzingen dat ongelijkheid helemaal niet de reden is van de radicalisering onder moslimjongeren. Waarom zien we zo weinig geradicaliseerde boeddhisten? Er leven omstreeks 40.000 allochtone boeddhisten in Nederland. En hoeveel van hen zijn geradicaliseerd? Waarom zijn er zo weinig geradicaliseerde hindoes? Ruim een derde van de 350.000 Surinamers in Nederland is hindoe. Hoeveel van hen zijn geradicaliseerd? En waarom melden de media nooit eens iets over geradicaliseerde christenen? Er leven 20.000 Ghanese christenen in ons land – hoeveel van hen zijn geradicaliseerd? Hebben ze zoveel betere kansen dan de groepen waar de geradicaliseerde moslims uit komen? Welnee.

Tweede probleem met de stelling van Pechtold: kijk buiten de grens en radicalisering is overal in moslimgemeenschappen te vinden maar vrijwel nergens buiten moslimgemeenschappen. In Egypte is 84 procent van de moslims voor het doden van afvalligen, in Pakistan 76 procent en, wat dichterbij, in het Verenigd Koninkrijk is 36 procent van de moslim mannen daar voor. Hoe radicaal kun je zijn? Al die voorstanders zijn dus geradicaliseerde moslims. En hoeveel boeddhisten, hindoes en christenen bepleiten het afslachten van afvalligen? Nul.

Pechtold bepleit gelijke kansen. Heel goed! Maar kinderen die in een islamitisch milieu ter wereld komen, worden op hun geboortedag beroofd van hun vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing. Ze worden gebombardeerd tot moslim voor het leven en groeien op in de wetenschap dat ze altijd moslim moeten blijven, in ieder geval in naam. Wie het waagt er toch uit te stappen loopt groot gevaar en dus zie je vrijwel geen enkele moslim die openlijk breekt met zijn of haar opgelegde geloof. Laten versloffen mag, eruit stappen mag niet.

Iedereen, ongeacht leeftijd, verdient de kans om zelf te bepalen wat je wil geloven en wat niet, maar in dat opzicht is D66 ineens blind voor ongelijke kansen, ook al is die ongelijkheid in strijd met de wet. Toen Nederland in 1995 het *Kinderrechtenverdrag* tekende zat daar een “interpretatieve verklaring” bij, door het parlement aangenomen in

1992. Daarin stond ondermeer dat Nederland het wat wollig geformuleerde **artikel 14** over godsdienstvrijheid voor kinderen zou uitleggen conform **artikel 18** van het *Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten*, dat zegt (mede gelet op de **uitspraak dienaangaande van het Human Rights Committee van 20 juli 1993, punt 5**), dat iedereen vrij is om van religie en levensbeschouwing te veranderen. Oftewel: ieder Nederlands kind mag, ongeacht leeftijd, veranderen van godsdienst en levensbeschouwing. Bij ieder ander geloof dan de islam mag je eruit en dat is aan de leden van die gemeenschappen bekend, daar heeft onze overheid geen zorg aan. Maar van vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing komt in het geheel niets van terecht binnen de islamitische gemeenschap, geloofsdwang tiert er welig. Geen wonder dat een deel van die spiritueel geketende kinderen gek wordt en later kiest voor de vlucht naar voren, ook bekend als jihad.

Pechtold schrijft: "Vrijheid is wat terroristen aanvallen." Inderdaad, de vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing van kinderen die in een islamitisch milieu zijn geboren wordt aangevallen. En de terroristen, dat zijn hun ouders en de rest van het islamitische milieu rond het kind. Daar ligt de bron van islamterrorisme, al 1400 jaar en wereldwijd. In het westen en Nederland zijn niet die terroristische ouders het grootste probleem maar de politiek die blind is voor de stelselmatige schending van **een fundamenteel kinderrecht** binnen de islamitische gemeenschap. Als overal wordt ingebroken doordat de politie niet ingrijpt, zijn de dieven dan het grote probleem?

In ruim veertig overwegend islamitische landen is van een schending geen sprake omdat daar sinds 1990 de *Cairo-verklaring van de mensenrechten in de islam* van kracht is. Het recht om van religie te veranderen wordt daarin nadrukkelijk niet genoemd. En volgens artikel 24 zijn alle mensenrechten die het verdrag wel noemt ondergeschikt aan de sharia, die op uittreding de doodstraf stelt.

Hoe het islamterrorisme van nu moet worden gestopt is niemand duidelijk. Voor het propageren van individuele vrijheid van godsdienst onder potentiële jihadisten is het te laat. Mensen die sinds hun jonge jaren hebben gehoord dat er maar één ware religie is, dat zij tot die religie behoren, dat hun Allah de enige god is en dat ze nooit de islam uit mogen, zullen vijandig reageren op berichten dat ze vrij zijn om eruit te stappen. Ze lijden bijna allemaal aan het Stockholm syndroom: als overlevingsstrategie hebben ze de denkwereld overgenomen van hun kidnappers, degenen die rond hun wieg stonden. En die kidnappers leden zelf ook aan het syndroom. En hun kidnappers. En zo voort, terug naar de tijd van **Mohammed die de doodstraf invoerde** voor het verlaten van zijn religieus-politieke sekte.

Radicalisering moeten we bij de wortel aanpakken door iedereen, vooral ook ieder kind, duidelijk te maken dat religie en levensbeschouwing een persoonlijke keus is en geen familie- of groepsaangelegenheid. Daarbij hoort dat onze samenleving als geheel pal moet staan voor de vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing van alle kinderen in Nederland en beter nog: in heel Europa, zoals vastgelegd in het Kinderrechtenverdrag. Niet met verklaringen maar met actie op scholen. Neem onze mensenrechten op in het curriculum en begin er jong mee, vanaf de lagere school. Geef veel aandacht aan vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing. Laat kinderen er werkstukken over maken en spreekbeurten over houden. Vertel alle kinderen dat ze hun eigen standpunten moeten innemen, dat er zeker zestig religies zijn om uit te kiezen en dat het misschien wel verstandig is om niets te kiezen. Als ze groot zijn gaan ze ook niet stemmen wat hun ouders stemden, dus waarom dan wel dezelfde religie gekozen? Natuurlijk, dat mag, maar het moet een vrije keus zijn en ze moeten er op ieder moment op terug kunnen komen. Leraren en kinderbeschermers zouden moeten letten op signalen die erop wijzen dat een bepaald kind geen vrijheid geniet, en dan ingrijpen als het moet. Tienduizenden Nederlandse kinderen worden blootgesteld aan geloofsdwang, er is veel werk te doen.

Als we nu hard aan de slag gaan met zo'n programma kunnen we binnen tien jaar een drastische afname verwachten van religieus geïnspireerd terrorisme.

Michiel Hegener is journalist en auteur van *Vrijheid van godsdienst* (2005). In 2007 was hij oprichter en voorzitter van het *Steuncomité ex-moslims*.